



Warszawa, dnia 06. 06. 2013 r.

Szanowny Pan

Piotr Łysoń

Dyrektor Departamentu

Badań Społecznych i Warunków Życia

Stanowisko dotyczące projektu badania Struktury związków zawodowych.

Istotą działania związków zawodowych jest przede wszystkim ochrona praw i wolności ludzi pracy. Skuteczność tych działań uzależniona jest od potencjału społecznego, jaki może on zmobilizować dla osiągnięcia wyznaczonych celów. Oczywiście jest zatem, że związki zawodowe są zainteresowane wzmocnieniem siły swojego oddziaływania.

Temu celowi nie służy jednak zaproponowany kierunek badań, koncentrujący się na sferze organizacyjno-ekonomicznej. Obawiamy się, iż wiedza pozyskana w jego wyniku – nawet tylko statystyczna - w prosty sposób przełoży się na informacje, które mogą być wykorzystane przeciwko związkom osłabiając w efekcie ich pozycje negocjacyjne w relacjach z innymi partnerami społecznymi.

Pragniemy zwrócić uwagę, że przyjęcie paradygmatu pozytywnego modelu poznania, prowadzi do poznania wyłącznie struktur i instytucji.

Tymczasem potencjał obywatelski społeczeństwa, który ma być przedmiotem badania, odnosi się do struktur i instytucji tylko w bardzo ograniczonym zakresie.

Potencjał obywatelski, to przede wszystkim gotowość obywateli do spontanicznego łączenia sił i środków dla realizowania celów mających urzeczywistnić wspólne wartości. Tym samym rozpoznanie potencjalności jako takiej, nie jest możliwe przy zastosowaniu pozytywnej metody badawczej. Co więcej, poznanie pozytywne może posłużyć wyłącznie jednemu celowi, którym jest przejęcie przez państwo kontroli nad rozpoznanymi, zinstytucjonalizowanymi formami aktywności obywatelskiej i tym samym oderwanie ich od ich bazy społecznej. Skutek takiego badania może być tylko destruktywny i wpłynąć na dalszy wzrost alienacji społecznej obywatela.

Dlatego proponujemy zmianę metody badawczej na negatywną. Dzięki rozpoznaniu i zdefiniowaniu zjawisk ograniczających potencjał obywatelski, możliwe będzie po pierwsze jego realne rozpoznanie, a po wtóre umożliwi podjęcie walki ze zjawiskiem atomizacji społeczeństwa.

Nie bez znaczenia dla naszego stanowiska ma również fakt, iż aktualne doświadczenia związków zawodowych w relacji z pracodawcami, szczególnie w zakresie powoływania nowych organizacji, są w przeważającej części negatywne. I tu także obawiamy się, że wiedza uzyskana w rezultacie badania będzie wywierała negatywny wpływ na rozwój ruchu związkowego w Polsce.

Z poważaniem